

Sygn. akt IV C 692/11

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2018 r.

**Sąd Okręgowy w Warszawie** IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa

**J. G. i S. G. (1)**

przeciwko pozwanym

**M. B. i Z. O.**

o pozbawienie w całości wykonalności tytułów wykonawczych oznaczonych w pozwie jako:

- wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 6 grudnia 2006 r. o sygn. akt I C 434/06 opatrzony klauzulą wykonalności przez tenże Sąd,
- nakaz zapłaty Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 26 listopada 2007 r. o sygn. akt II Nc 3499/07,
- nakaz zapłaty z dnia 26 czerwca 2006 r. o sygn. akt I Nc 4800/06

- 1) oddała powództwo w całości;
- 2) zasądza od powodów na rzecz pozwanych sumę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym:
  - a) kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Okręgowym w Warszawie,
  - b) kwotę 1 800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie (sygn. akt VI ACz 1979/11).

Sygn. akt IV C 692/11

## UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem złożonym w dniu 15 lipca 2010 r. (data pieczęci biura podawczego Sądu Rejonowego w Pruszkowie – k. 1), którego braki zostały uzupełnione w dniu 29 lipca 2010 r. (data pieczęci biura podawczego Sądu Rejonowego w Pruszkowie – k. 39), J. G. (powódka) oraz S. G. (1) (powód) wytoczyli powództwo przeciwko M. B. (pozwana) oraz Z. O. (pozwany), wnosząc o:

1) pozbawienie w całości wykonalności następujących tytułów wykonawczych:

a) wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 6 grudnia 2006 r. o sygn. akt I C 434/06 opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w Pruszkowie;

b) nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w dniu 26 listopada 2007 r. w sprawie o sygnaturze akt II Nc 3499/07;

c) nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w postępowaniu nakazowym w dniu 26 czerwca 2006 r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 4800/06;

2) zasądzenie od pozwanych na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że roszczenia egzekwowane wskazanymi tytułami wykonawczymi wygasły, albowiem powodowie dokonali spłaty odpowiedniego zadłużenia u właściwego komornika sądowego w części co do kwoty 54.500,00 zł, zaś pozostałej części rozliczyli się z wierzycielami, płacąc kwotę 145.000,00 zł, która została pokwitowana w imieniu wierzycieli w dniu 10 maja 2010 r. tytułem zupełnego rozliczenia wszystkich należności.

(pozew – k. 1 i n., pismo procesowe – k. 39, pokwitowanie – k. 44)

W piśmie procesowym z dnia 10 marca 2011 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 94) pozwani wnieśli o:

1) przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi powszechnemu właściwemu miejscowo oraz rzeczowo, tj. Sądowi Okręgowemu w Warszawie;

2) oddalenie powództwa w całości;

3) zasądzenie od powodów na rzecz pozwanych zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że przedstawiony przez powodów dokument odpowiedniego pokwitowania i rozliczenia jest dokumentem podrobionym oraz że właściwe organy ścigania prowadzą odpowiednie postępowania przygotowawcze w sprawie tego fałszerstwa. Pozwani wyjaśnili również, że nie udzielali umocowania do działania w ich imieniu osobie, której imię i nazwisko zapisano pod tamtym dokumentem.

(pismo procesowe – k. 91 i n.)

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2011 r. wydanym w sprawie Sąd Rejonowy w Pruszkowie (sygn.. akt I C 438/10) uznał się niewłaściwym rzeczowo oraz przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, jako sądowi właściwemu.

(postanowienie – k. 110)

Dnia 22 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie w sprawie o sygnaturze akt III K 611/14 przeciwko powodowi, oskarżonemu o to, że:

I. w ostatnich dniach czerwca 2010 r., a najpóźniej w dniu 2 lipca 2010 r. w W. w (...) usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 145.000,00 zł na szkodę pozwanych oraz S. G. (2), okazując pozwanej uprzednio sfalszowany dokument datowany na dzień 10 maja 2010 r., tj. rzekome pokwitowanie odbioru środków pieniężnej w kwocie 145.000,00 zł tytułem spłaty zadłużenia powodów i żądając od pozwanej umorzenia postępowania egzekucyjnego, tj. o czyn z art. 286 § 1 Kodeksu karnego (k.k.) w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k.;

II. w dniu 12 sierpnia 2010 r. w P. usiłował wprowadzić w błąd sędziego Sądu Rejonowego w Pruszkowie w sprawie o sygnaturze akt I C 438/10 i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na szkodę pozwanych oraz S. G. (2) w kwocie 145.000,00 zł poprzez posłużenie się uprzednio sfalszowanym dokumentem datowanym na dzień 10 maja 2010 r., tj. rzekomym pokwitowaniem odbioru środków pieniężnych w kwocie 145.000,00 zł tytułem spłaty zadłużenia powodów, który to dokument załączył do zażalenia powodów na postanowienie Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie o sygnaturze akt I C 438/10 w przedmiocie oddalenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k.;

wydał wyrok, którym uniewinnił powoda od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego wniósł apelację od tamtego wyroku, wskutek czego Sąd Okręgowy w Warszawie jako właściwy sąd odwoławczy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

(wyroki - k. 452 i n.)

### ***Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.***

Dnia 21 stycznia 2007 r. pełnomocnik pozwanej złożył wniosek o wszczęcie przeciwko powodowi egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie wydanego dnia 6 grudnia 2006 r. w sprawie o sygnaturze akt I C 434/06. Postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte i było prowadzone przez D. K. – komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie pod sygnaturą akt (...).

(bezsporne, postanowienie – k. 5)

Dnia 6 lutego 2008 r. pełnomocnik pozwanej złożył wniosek o wszczęcie przeciwko powodowi egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w dniu 26 listopada 2007 r. w sprawie o sygnaturze akt II Nc 3499/09. Postępowanie egzekucyjne wszczęte wniesieniem tegoż wniosku było prowadzone przez D. K. – komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie pod sygnaturą akt (...).

(bezsporne, postanowienie – k. 10)

D. K. – komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie prowadziła również postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt (...) z wniosku pozwanego przeciwko powodom na podstawie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym dnia 26 czerwca 2006 r. przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w sprawie o sygnaturze akt I Nc 4800/06.

(bezsporne, postanowienie – k. 472)

Roszczenia stwierdzone wymienionymi tytułami wykonawczymi zostały w całości wyegzekwowane przez właściwego komornika sądowego. Z tej przyczyny postanowieniami z dnia 10 marca 2014 r. właściwy komornik sądowy postanowił zakończyć postępowania egzekucyjne prowadzone pod sygnaturami akt (...) i (...), a postanowieniem z dnia 24 marca 2014 r. postanowił zakończyć postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą akt (...).

(bezsporne, postanowienia – k. 472 i n.)

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie odpowiednich dokumentów urzędowych, zgodnie z art. 244 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.), z uwzględnieniem okoliczności przyznanych i bezspornych, zgodnie z art. 229 i 230 k.p.c.

Powodowie nie udowodnili, aby po wszczęciu odpowiednich postępowań egzekucyjnych spełnili do rąk pełnomocnika wierzycieli jakiegokolwiek świadczenie tytułem odpowiedniego rozliczenia, w szczególności aby zapłacili sumę

145.000,00 zł S. G. (2). Przedstawiony przez powódów dokument prywatny oznaczony jako pokwitowanie nie jest wiarygodnym dowodem spełnienia takiego świadczenia, co wyjaśnia dalsza część niniejszego uzasadnienia.

***W ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, co następuje.***

Wytoczone przez powódów powództwo o pozbawienie wykonalności odpowiednich tytułów wykonawczych podlega oddaleniu w całości, skoro postępowania egzekucyjne wszczęte oraz prowadzone na podstawie odpowiednich tytułów wykonawczych zostały przed zamknięciem rozprawy zakończone z przyczyny zupełnego wyegzekwowania odpowiednich wierzytelności, co czyni powództwo przeciwegzekucyjne bezprzedmiotowym.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły niżej przytoczone przepisy prawa oraz niżej wyjaśnione okoliczności.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zarzucie spełnienia świadczenia po powstaniu tytułu egzekucyjnego.

Skutek w postaci wygaśnięcia zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak wykonanie zobowiązania przez spełnienie świadczenia zgodnie z jego treścią, potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu, wreszcie świadczenie w miejsce spełnienia. Natomiast skutek w postaci niemożności egzekwowania zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak: prolongata terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty i przedawnienie roszczenia. Skoro w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. przewidziano wyłącznie zdarzenia, wskutek których zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, przepis ten może mieć zastosowanie jedynie do zdarzeń wyżej wymienionych lub podobnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 r., I CSK 282/08).

Powództwo przeciwegzekucyjne jest merytorycznym środkiem obrony dłużnika lub osoby trzeciej przeciwko niezgodnej z prawem egzekucji, zarówno co do samej zasadności, jak i dopuszczalności egzekucji. Można wytoczyć je tak długo, jak długo trwa egzekucja. Nie jest ono dopuszczalne po wykonaniu tytułu wykonawczego. Zgodnie z art. 816 § 1 k.p.c. z chwilą zakończenia egzekucji, w której wierzyciel został w całości zaspokojony, traci on prawo dysponowania aktem wykonawczym, który zostaje zatrzymany w aktach. Z chwilą wykonania tytułu wykonawczego wskutek wyegzekwowania świadczenia jego wykonalność wygasa, a zatem nie można już żądać pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1978 r., III CRN 310/77, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1988 r., I CR 255/88).

Również w nauce prawa przyjmuje się, że o skuteczności i zasadności powództwa opartego na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. decyduje – zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. – stan istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, skoro roszczenie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wygasa z momentem wyegzekwowania przez wierzyciela całości objętych tym tytułem świadczeń.

Wszelkie należności stwierdzone tytułami wykonawczymi wskazanymi w pozwie zostały w całości wyegzekwowane od powodów na rzecz pozwanych przed zamknięciem rozprawy ze skutkiem zakończenia odpowiednich egzekucji, co potwierdzają odpisy odpowiednich dokumentów urzędowych i co nie było zresztą faktem spornym między stronami.

W takim stanie niedopuszczalne jest pozbawianie wykonalności odpowiednich tytułów wykonawczych według art. 840 k.p.c., tym bardziej, że z chwilą zakończenia egzekucji niedopuszczalne jest również wszczęcie egzekucji w przyszłości na podstawie tych samych tytułów.

Z tej przyczyny, nieistotna dla rozstrzygnięcia sprawy jest prawdziwość lub nieprawdziwość twierdzenia powodów, że jako dłużnicy spełnili odpowiednie świadczenie do rąk S. G. (2) jako pełnomocnika wierzycieli (pозwanych) i że otrzymali od tej osoby pokwitowanie rozliczenia długu.

W ocenie Sądu Okręgowego, który w niniejszej sprawie przesłuchał S. G. (2) w charakterze świadka, zeznania tej osoby, konsekwentne i zgodne z zeznaniami złożonymi przez niego w odpowiednim postępowaniu karnym, stanowią zresztą wystarczającą podstawę do stwierdzenia, że nie sporządził dokumentu odpowiedniego pokwitowania i nie złożył podpisu pod tym dokumentem. Świadek przekonująco wyjaśnił, w jakich okolicznościach własnoręcznie zapisał swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu na kartce w kratkę wyrwanej z notatnika z nadrukiem odpowiedniej kancelarii. Wiarygodnie zeznał również, że nie przyjmował żadnej sumy pieniężnej od dłużników (k. 489 i n.).

Zeznanie S. G. (2) stanowi świadectwo niesporządzenia przez niego pokwitowania, niezłożenia podpisu pod pokwitowaniem i nieprzyjęcia od dłużników sumy pieniężnej. Zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c., wskazując podstawę faktyczną, właściwy sąd ma obowiązek wskazania dowodu, na którym oparł odpowiednie ustalenie bez potrzeby wyjaśniania, dlaczego uznał dowód za wiarygodny. Zgodnie z przytoczonym przepisem, jedynie w razie odmówienia danemu zeznaniu wiarygodności i mocy dowodowej właściwy sąd powinien wyjaśnić dlaczego odpowiednie świadectwo uważa za niewiarygodne lub pozbawione mocy dowodowej. Sąd Okręgowy, przesłuchując świadka i oceniając całokształt wyników postępowania dowodowego, nie stwierdził w zeznaniach świadka żadnych niekonsekwencji lub nielogiczności, wreszcie niespójności z całokształtem okoliczności sprawy, w związku z czym brak jest jakichkolwiek usprawiedliwionych podstaw do rozsądnego wnioskowania o niewiarygodności tych zeznań. Wbrew ocenie przedstawionej przez właściwy sąd karny, przebieg zdarzeń opisany przez świadka jest właśnie logiczny i niesprzeczny z doświadczeniem życiowym, a niezłożenie przez powodów jakichkolwiek zeznań lub wyjaśnień (w postępowaniu karnym powód, jako oskarżony, odmówił składania wyjaśnień) co do okoliczności wejścia w posiadanie takiego dokumentu czyni niewiarygodnymi twierdzenia powodów o rozliczeniu się z wierzycielami.

Z tych przyczyn niewiarygodny jest dokument odpowiedniego pokwitowania. W szczególności brak jest podstaw do przyjęcia, że zapisane tam przez świadka własne imię i nazwisko stanowią podpis w rozumieniu art. 245 k.p.c. Przekonujące w takim razie jest twierdzenie świadka i pozwanych (wierzycieli), że treść pokwitowania została naniesiona nad tymi danymi bez wiedzy i zgody świadka.

Niewiarygodna natomiast jest przedstawiona przez dłużników (powodów) wersja o świadczeniu znacznej sumy pieniężnej w toku egzekucji w gotówce do rąk osoby nielegitymującej się odpowiednim pełnomocnictwem oraz o wręczeniu tej sumy za pokwitowaniem sporządzonym na wyrwanej z notesu firmowego kartce w kratkę bez zadbania choćby o obecność osób postronnych, które byłyby świadkami czynności.

Sąd Okręgowy, rozpoznając niniejszą sprawę, nie był związany motywami pisemnymi wyroku Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie wydanego w odpowiedniej sprawie karnej. Powód, jako oskarżony, został przez tamten sąd uniewinniony od zarzucanych mu czynów. Oznacza to, że nie został względem powoda wydany prawomocny wyrok skazujący. Zgodnie z art. 11 k.p.c., jedynie ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Z uzasadnienia wyroku wydanego w postępowaniu karnym wynika zresztą, że wersja zdarzeń przedstawiona przez świadka S. G. (2) nie została wykluczona wynikami postępowania dowodowego, zaś oskarżonego uniewinniono na zasadzie nieobalonego domniemania niewinności wskutek rozstrzygnięcia odpowiednich wątpliwości na korzyść oskarżonego.

Przekonanie o wiarygodności lub niewiarygodności odpowiedniego zeznania oraz odpowiedniego dokumentu pokwitowania nie ma zresztą znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, skoro postępowanie egzekucyjne zostało zakończone, co wyjaśniono we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia.

Dlatego powództwo przeciwegzekucyjne zostało oddalone w całości.

Zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze, Sąd Okręgowy orzekł w wyroku o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z odpowiednimi przepisami wykonawczymi do ustawy – Prawo o adwokaturze, normującymi zasady wynagrodzenia adwokata. Zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie

rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. W takim stanie Sąd Okręgowy zastosował stawkę wynagrodzenia adwokata (3.600,00 zł) odpowiednią dla wartości przedmiotu sporu według obowiązującego w chwili wszczęcia postępowania § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Na podstawie § 13 ust. 2 pkt 2 odpowiedniego rozporządzenia wykonawczego, Sąd Okręgowy zasądził od powodów na rzecz pozwanych również kwotę 1.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w sprawie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygnaturą akt VI Acz 1979/11, wskutek wniesionego przez powodów w dniu 7 września 2011 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 148) zażalenia (k. 142 i n.) na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 24 sierpnia 2011 r. (k. 138 i n.). Pozwani, reprezentowani przez adwokata, wnieśli odpowiedź na tamto zażalenie w dniu 28 października 2011 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 164), wnosząc o oddalenie zażalenia i o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanych zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym (k.160 i n.), zaś Sąd Apelacyjny pozostawił Sądowi Okręgowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (k. 168 i n.).

Z tych wszystkich przyczyn i na podstawie przytoczonych przepisów prawa Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

## ZARZĄDZENIE

(...)

(...)